

AUDITA ZIŅOJUMI

Veselības ministrija

ZIŅOJUMU STRUKTŪRA

- ◉ Audita tiesiskais pamats
- ◉ Mērķi un uzdevumi
- ◉ Audita apjoms
- ◉ Iekšējās kontroles sistēmas novērtēšanas kritēriji
- ◉ Audita jomas kontroles efektivitātes novērtēšanas kritēriji
- ◉ Audita gaita, metodes un auditā izmantotā informācija
- ◉ Saīsinājumi
- ◉ Kopsavilkums
- ◉ Auditā konstatētais
- ◉ Secinājumi
- ◉ Ieteikumi
- ◉ Komentāri

PROCEDŪRA

- Pēc plānošanas posmā iegūtās informācijas analīzes auditors novērtē katras izveidotās kontroles atbilstību un uzbūvi. Kontroles uzbūvi novērtē attiecībā pret identificēto risku, nosakot, kāda ir kontroles spēja samazināt nevēlamā notikuma iestāšanos vai atklāt jau notikušu nevēlamu notikumu. Novērtējot kontroles uzbūvi, kur piemērojams un iespējams, ņem vērā kontroles lietderību un izmaksas. Lai iegūtu viedokli par kontroles efektivitāti, auditors izvēlas atbilstošas pārbaudes (veids, pieeja, metode), kuras nepieciešams izmantot kontroles darbības novērtējumam.
- Formā F.22, vērtējot esošās kontroles, auditors izmanto šādus secinājumus, izvēloties katrā kolonnā vienu atbilstošo kontroles vērtējumu:

PROCEDŪRA

Vērtējums par kontroles			
atbilstību		uzbūvi	darbību
(1)	atbilst normatīvajiem aktiem	pilnībā nosedz sistēmas risku vai mazina līdz pieņemam līmenim	darbojas, trūkumi nav konstatēti
(2)	atsevišķas nebūtiskas novirzes	piemērota, bet risku nosedz nepilnīgi	darbojas ar atsevišķiem nebūtiskiem trūkumiem
(3)	būtiskas vai nebūtiskas sistēmiskas novirzes	nepiemērota, nepietiekami novērš pastāvošos riskus	darbojas ar būtiskiem vai sistēmiskiem trūkumiem
(4)	neatbilst normatīvajiem aktiem	nav izveidota vai nav piemērota riskam	nedarbojas

PROCEDŪRA

- Pēc pārbažu pabeigšanas auditors formā F.145 „Pārbažu kopsavilkums” iekļauj visu kontroļu atbilstības, uzbūves un darbības novērtējumus no darba protokoliem un no formas F.22 „Kontroles sākotnējais novērtējums - audita pārbaudes plānošana”.
- Pārbažu kopsavilkumā auditors apkopo esošo kontroļu atsevišķos vērtējumus un sniedz to kopējo novērtējumu attiecībā pret identificēto risku. Viedokli veido balstoties uz argumentētu spriedumu, izvērtējot katras novērtētās kontroles būtiskumu attiecīgā riska ietekmes mazināšanā.

PROCEDŪRA

Kopējo novērtējumu izsaka, piemērojot vienu no šādiem vērtējumiem:

- kontroles ir **atbilstošas, pietiekamas un efektīvas**, kas sniedz pārliecību, ka risks tiek vadīts;
- konstatēti **atsevišķu kontroļu nebūtiski vai gadījuma rakstura trūkumi**, tomēr kopumā novērtētās kontroles ir atbilstošas, pietiekamas un efektīvas, kas sniedz pārliecību, ka risks tiek vadīts;
- konstatēti **vairāku kontroļu būtiski vai sistēmiska rakstura trūkumi**. Uz iekšējām kontrolēm nevar pilnībā paļauties, tāpēc nav pietiekamas pārliecības, ka risks tiek vadīts;
- kontroles **nav atbilstošas, pietiekamas un efektīvas** un nesniedz pārliecību, ka risks tiek vadīts.

PROCEDŪRA

Pamatojoties uz kontroļu kopējo novērtējumu, auditors sniedz viedokli par auditētās sistēmas iekšējās kontroles sistēmas efektivitāti, izvēloties vienu no šādiem vērtējumiem:

- iekšējās kontroles sistēma vērtējama kā **efektīva**, ja riski tiek vadīti, kas ļauj sniegt pietiekamu pārliecību, ka auditētās sistēmas mērķis tiks sasniegts;
- iekšējās kontroles sistēma vērtējama kā **neefektīva**, ja riski netiek vadīti, tādēļ nevar sniegt pietiekamu pārliecību, ka auditētās sistēmas mērķis tiks sasniegts.

KOPSAVILKUMS - PIEMĒRS

Audita pārbaūžu rezultātā ir iegūta pietiekama informācija par *lestādē* izveidotās iekšējās kontroles sistēmas *audita jomā* uzbūvi, darbību un efektivitāti sistēmas mērķu sasniegšanā.

Konstatēti atsevišķu kontroļu ar būtisku ietekmi uz riska mazināšanu, uzbūves trūkumi un vairāku kontroļu nepietiekama darbība, līdz ar ko kopumā iekšējās kontroles sistēma vērtējama kā *neefektīva*, jo nav pārliecības, ka riski *audita jomā* tiek vadīti.

SECINĀJUMI - PIEMĒRS

- Kopumā secināms, ka *lestādē audita joma* tiek pārvaldīta, tomēr ne visaptveroši un vairākos aspektos ir nepieciešami būtiski uzlabojumi. Iekšējās kontroles uzbūve kopumā atbilst ārējiem normatīvajiem aktiem, bet tās darbība nav pietiekoši efektīva un tikai daļēji nodrošina sistēmas mērķu sasniegšanu.
- Saskaņā ar novērtēšanas kritērijiem:
 - Iekšējās kontroles sistēmā izraudzītie riska mazināšanas/novēršanas pasākumi nav pietiekami, lai novērstu pastāvošos riskus.
 - Kontroles pasākumi kopumā nodrošina sistēmas atbilstību tiesību aktiem.
 - Vairāki izveidotie kontroles pasākumi nav ieviesti vai netiek nepārtraukti/regulāri īstenoti.

SECINĀJUMU IZSEKOJAMĪBA

- ◎ Darba protokols
- ◎ Audita programma
- ◎ Pārbaužu kopsavilkums
- ◎ Audita ziņojums

ZIŅOJUMU LAPPUŠU SKAITS

VIDĒJAIS - 6

